

Vergaderjaar 2014–2015

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees parlement

AI/ Nr. 58

VERSLAG

Vastgesteld 21 mei 2015

Van zondag 30 november tot en met dinsdag 2 december 2014 vond in Rome de 52ste plenaire bijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees parlement, hierna aangeduid als COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie, van de Europese Commissie en van het Noorse en Georgische parlement.

De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit mevrouw Strik (GL) en de heer Schrijver (PvdA) van de Eerste Kamer en de heer Leegte (VVD), de heer Verheijen (VVD), mevrouw Maij (PvdA) en de heer Van Bommel (SP) van de Tweede Kamer. De heer Potters (VVD) is bij de delegatie aangesloten als waarnemend lid met het oog op de door hem geïnitieerde zijbijeenkomst over «Gezondheid en veiligheid op het werk». De ambtelijke begeleiding bestond uit mevrouw Van den Driessche (staf commissie EUZA, Eerste Kamer), mevrouw Van Keulen (griffier commissie EUZA, Tweede Kamer) en de heer Van de Wiel (plv. vertegenwoordiger van het Nederlands parlement bij de Europese Unie).

De delegatie brengt als volgt verslag uit:

Voorafgaand aan de conferentie

Voorafgaand aan de conferentie heeft de heer Den Hond, Ambassadeur bij de Nederlandse Ambassade te Rome, de delegatie een technische briefing aangeboden. Tijdens deze briefing is de wijze waarop Italië het halfjaarlijks voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie bekleedt besproken. Eveneens is de actuele politieke situatie van Italië besproken. Aansluitend heeft de delegatie op de ambassade eveneens gesprekken gevoerd met mevrouw Gerda Verburg, Ambassadeur bij o.a. de Wereldvoedselorganisatie (FAO), de heer Jaime de Bourbon de Parme, Ambassadeur bij de Heilige Stoel, en de heer Henk Jan Ormel, senior politiek

adviseur van de Chief Veterinary Officer van het FAO, over hun respectievelijke werkzaamheden en de standpunten van de Nederlandse regering op dit terrein.

Inleidende toespraken en procedurele zaken

De heer Pietro Grasso, Voorzitter van de Italiaanse Senaat, verwelkomde bij aanvang van de bijeenkomst op maandagochtend de delegaties. De vergadering werd vervolgens voorgezeten door de heer Vannino Chiti en voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Senaat en de heer Michele Bordo, voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Kamer van volksvertegenwoordigers van Italië.

Op de procedurele agenda stond onder andere de aanbieding van het 22ste halfjaarlijkse COSAC-rapport. Dit rapport bevat de uitkomsten van een questionnaire over de Europa 2020 Strategie, de toekomst van de EU instellingen en nationale parlementen vijf jaar na de inwerkingtreding van het Lissabon-Verdrag, de rol van nationale parlementen in het Middellandse Zeegebied en de rol van nationale parlementen bij de democratische controle van EU-agentschappen. Tevens is gesproken over ingekomen brieven, waaronder de brief namens 14 Kamers inzake een aantal COSAC-procedures. Deze brief, mede ondertekend door de Tweede Kamer, heeft ertoe geleid dat de procedure om te komen tot aanbevelingen en conclusies is aangepast. Dit betreft onder meer de wijze waarop door delegaties ingediende amendementen inzichtelijk worden gemaakt.

Beleidsdebatten

De beleidsdebatten werden ingeleid door een stand van zaken van het Italiaanse Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie door de Premier van Italië, de heer Renzi. Daarna zijn de volgende onderwerpen plenair behandeld: de herziening van de Europa 2020 Strategie, de toekomst van de supranationale democratie vijf jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, het EU-beleid ten aanzien van de buurlanden in het Oosten van de EU en in het Middellandse Zeegebied en de democratische controle op EU-agentschappen. Deze debatten werden ingeleid door een (of meerdere) hoofdsprekers, waarna er de mogelijkheid voor reacties uit de delegaties was. Op de website van de COSAC kunt u de spreekteksten van de hoofdsprekers vinden.¹ Tevens treft u op de COSAC-website de notulen van de vergadering, waarin de inbrengen van alle sprekers zijn terug te vinden.

Bij de bespreking van de toekomst van de supranationale democratie sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, met onder andere een inleiding door de nieuwe Eurocommissaris voor Betere regulering en Inter-Institutionele Relaties, de heer Timmermans, vroeg de heer **Leegte** tijdens zijn inbreng aandacht voor de opzet van de COSAC. Zoals opgenomen in de conclusies en aanbevelingen in het rapport Voorop in Europa, winnen de vergaderingen van COSAC aan effectiviteit als deze worden gebruikt als een platform voor samenwerking. De heer Leegte wees erop dat juist een platform de ruimte biedt voor uitwisseling van standpunten en ervaringen, ook om te bezien waar samenwerking mogelijk is. Invulling aan dat platform gebeurt niet enkel via plenaire vergaderingen. Ook het instellen van werkgroepen, waartoe het Deense parlement een initiatief heeft genomen, of het versterken van de inclusieve dialoog, waartoe de Engelse House of Lords heeft opgeroepen, zijn initiatieven die ondersteund kunnen worden. De heer Leegte nodigde de

¹ <http://www.cosac.eu/52-italy-2014/plenary-meeting-of-the-lii-cosac-30-november-2-december-2014/>

aanwezig zijn uit om op 19 januari 2015 bij elkaar te komen in informele setting, een «cluster of interest», om de verschillende initiatieven tot parlementaire samenwerking verder voor te bereiden.

Tijdens dit agendaonderdeel vroeg mevrouw **Strik** in haar inbreng met name aandacht voor beïnvloedingsmogelijkheden door nationale parlementen in de fases vóór de totstandkoming van een Commissievoorstel, de consultatiefase, en na de publicatie van het voorstel, de onderhandelingsfase. Met name de onderhandelingen tijdens een triloo zijn voor nationale parlementen te ondoorzichtig om controle te kunnen uitoefenen. Verder steunde zij in haar inbreng het, door het Deense parlement in het voorjaar 2014 geïnitieerde, voorstel om een werkgroep op te richten over de rol van nationale parlementen in de EU en riep op dat naast nationale parlementen ook het Europese parlement hieraan zou deelnemen.

De heer **Schrijver** kondigde tijdens het agendapunt over de bespreking van de herziening van de Europa 2020-Strategie een amendement in de aanbevelingen aan, dat beoogde lidstaten op te roepen tot het aannemen van een nationale lidstaatverklaring over de besteding van EU-fondsen. Een dergelijke verklaring draagt bij aan de transparantie en verantwoording over de besteding en kan een groter vertrouwen van de burger in de EU bevorderen. Het amendement is in de volgende bewoording in stemming gebracht: «*COSAC calls on the Member States to issue a report on the use of EU funds spent under shared management with the European Commission, in order to improve transparency and accountability towards the European Commission and towards the national parliaments.*» Het amendement, dat aanvankelijk positief was ontvangen, is uiteindelijk na stemming niet aangenomen.

In de bijeenkomst is eveneens het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de Oostelijke en Midditerrane buurlanden besproken. Mevrouw **Strik** wees tijdens het debat nogmaals op de ernst van de huidige vluchtelingen crisis en het verschil tussen de Italiaanse reddingsoperatie, Mare Nostrum, en de Europese Triton-operatie onder leiding van Frontex. Zij herinnerde de aanwezige delegaties aan de oproep van UNHCR om meer vluchtelingen te hervestigen.

De geamendeerde conclusies en aanbevelingen van deze LII COSAC zijn aan het eind van de tweedaagse vergadering met consensus aangenomen².

Informele zijbijeenkomst

Tijdens een informele lunchbijeenkomst op maandag, is door de heer **Potters** een presentatie gegeven over gezond en veilig werken. De aanwezige parlementariërs en stafleden uit Malta, VK, Italië en België is uitgelegd hoe in Nederland regels op dit terrein tot stand komen en worden gehandhaafd. Daarbij is de vergelijking gemaakt met de Europese regelgeving. De «best practice» die daarbij gedeeld is, betreft de keuze in Nederland voor zelfregulering door sociale partners. Dit alles op basis van doelvoorschriften in plaats van middelvoorschriften.

Na afloop van de presentatie is er tussen de aanwezigen gesproken over het verschil tussen doel- en middelvoorschriften. Enkele onduidelijkheden zijn toegelicht. Ongeacht de soort voorschriften dat wordt gebruikt, bleek bij de vertegenwoordigers van de genoemde parlementen de gedeelde opvatting dat handhaving van regels voorop staat. Door het lid Potters is toegelicht dat ook in geval van doelvoorschriften en een grote rol voor

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

sociale partners, handhaving van regels een belangrijk element is. Zonder handhaving is de kans op een positief effect van regels voor gezond en veilig werken minder groot.

Door de aanwezigen bleek voorts consensus over de noodzaak om EU regels te stellen, maar tot op zeker detailniveau. Het zou aan lidstaten zelf moet zijn om te komen tot eventuele aanvullende regels. Een Europese arbeidsinspectie past daar niet bij, zo werd door enkele aanwezigen benadrukt.

Namens de delegatie,

De Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Strik

Lid van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer,
Leegte